

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-11-20
Besvaras senast
2019-11-27 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2019/20:447 Måltidsavgifter i äldreomsorgen

Måltidsavgiften inom särskilt boende kan innebära att den äldre inte får tillräckligt med pengar över för att betala nödvändiga utgifter, det vill säga inte har tillräckligt med medel för utgifter som ingår i förbehållsbeloppet. Det är fullt möjligt att hamna på en minusbudget varje månad och att inte kunna betala nödvändiga räkningar. Till skillnad från till exempel hemtjänstavgiften så är måltidsavgiften inte inkomstprövad. En höjning av avgiften innebär en ökad kostnad för den äldre på ett särskilt boende, oavsett inkomst.

Måltidsavgifterna ska bygga på ett självkostnadspris. Den summa vissa kommuner tar ut kan vara dubbelt så hög jämfört med beräknad matkostnad för samma åldersgrupp, enligt Konsumentverket, och om självkostnadspriset är korrekt eller inte är svårt att kontrollera. Vissa kommuner låter måltidsavgiften ingå i andra boendekostnader eller hemtjänstkostnader. Detta innebär att individer som bor i olika kommuner drabbas olika.

I en norrortskommun till Stockholm höjdes måltidsavgifterna i år, förutom indexuppräknningen, med ca 760 kronor per månad. Redan under 2018 fanns det ett antal personer i kommunen som hade ett minusbelopp efter att boendekostnad och måltidsavgifter var betalda i särskilt boende. Denna grupp beräknas öka. I vissa kommuner hänvisas den boende i denna situation till att söka försörjningsstöd medan andra jämkar matkostnaden. Jämkningsen kan bli godtycklig och det är långt ifrån säkert att den täcker nödvändiga utgifter för till exempel läkemedel, vårdbesök, sjukhusinläggningar, hjälpmedel, försäkring, förbrukningsmaterial på det särskilda boendet samt färdtjänst. Om de äldre inte har eget kapital eller anhöriga som fyller på kontot så riskerar de att få skulder de inte kan betala.

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

Hur ser ministern på att begränsa kommunernas möjligheter att ta ut icke inkomstprövade måltidsavgifter i de fall där medel inte finns som räcker till utgifter som ingår i förbehållsbeloppet?

.....

Anna Vikström (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders